

تبیین جایگاه بیانیه گام دوم انقلاب در اسناد سیاستی جمهوری اسلامی ایران و الگوی پیاده سازی مفاهیم آن در نظام آموزش عالی سلامت

عطاءاله پورعباسی^۱، سیدحسن امامی رضوی^۲، زهرا خیری^۳، سلماز سادات نقوی الحسینی^۴، باقر لاریجانی^{۵*}

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۶/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۹/۰۶

چکیده

زمینه و هدف: اسناد سیاستی مطابق با سطح تصمیم گیرندگان در نظام سیاستگذاری کشور، در یکی از چهار سطح فلسفه، دکترین، اصول و سیاست طبقه بندی می شوند. بیانیه گام دوم انقلاب به مناسبت چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی ایران، توسط رهبر معظم انقلاب صادر گردید. نوشته حاضر ضمن بررسی جایگاه این بیانیه در اسناد بالادستی کشور، الگویی جهت پیاده سازی آن در آموزش عالی سلامت ارائه می نماید. روش بررسی: در فاز نخست پنل نخبگان تشکیل و اسناد بالادستی کشور احصا گردید. فاز دوم به تحلیل محتوای بیانیه پرداخته و گزاره های الزام آور آن در نظام آموزش عالی سلامت احصا شد. در فاز آخر نیز تطبیق بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی با مقوله های اصلی بیانیه گام دوم صورت گرفت. یافته ها: مطابق نظر پانل خبرگان ۱۰۷ گزاره از بیانیه استخراج و ۱۴ گزاره مرتبط با نظام آموزش عالی سلامت استخراج گردید. در نهایت سه مقوله مرتبط با آموزش شامل نیل به مرجعیت علمی و ارتقای عزت ملی، علم نافع و در خدمت نیاز جامعه و عدالت در دسترسی و رفع محرومیت از محتوای بیانیه منتج و انطباق بسته های تحول و نوآوری با این مقوله ها بررسی شد. نتیجه گیری: با توجه به نتایج بررسیها، این بیانیه در زمره اصول سیاستی کشور طبقه بندی می شود. با توجه به مسیری که این بیانیه، به عنوان اصل سیاستی، برای ۴۰ سال آتی پیش روی نهادهای کشور قرار داده، لازم است اسناد سیاستی و قوانین جاری و جدید کشور منطبق بر این اصل تدوین و بازنگری شود. کلمات کلیدی: بیانیه گام دوم انقلاب، آموزش عالی سلامت، سیاستگذاری، اجرای سیاست

۱. استادیار، مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
آدرس: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، جنب بیمارستان دکتر شریعتی، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم، کد پستی ۱۴۱۱۷۱۳۳۷ - تلفکس: ۸۸۶۳۱۲۹۶
۲. گروه جراحی، مرکز تحقیقات ضایعات مغزی و نخاعی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، تهران، ایران
آدرس: تهران، انتهای بلوار کشاورز، مجتمع بیمارستانی امام خمینی (ره) کد پستی: ۱۴۱۹۷۳۳۱۴۱
۳. دکترا، مرکز ایده پروری و نوآوری پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
آدرس: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، جنب بیمارستان دکتر شریعتی، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم، کد پستی ۱۴۱۱۷۱۳۳۳۷ - تلفکس: ۸۸۶۳۱۲۹۶
۴. کارشناسی ارشد، مرکز ایده پروری و نوآوری پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
آدرس: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، جنب بیمارستان دکتر شریعتی، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم، کد پستی ۱۴۱۱۷۱۳۳۳۷ - تلفکس: ۸۸۶۳۱۲۹۶
۵. نویسنده مسئول، استاد، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، تهران، ایران
آدرس: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، جنب بیمارستان دکتر شریعتی، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم، کد پستی ۱۴۱۱۷۱۳۳۳۷ - تلفکس: ۸۸۶۳۱۲۹۶

مقدمه

نظام سیاستگذاری کشورها بازتابی از شرایط درونی حکومت‌ها مانند تقسیم قدرت، نفوذ گروه‌ها و ... است (۱). با توجه به سطحی که سیاستگذاری در آن صورت می‌گیرد، الگوی سیاستگذاری نیز تغییر می‌کند. لذا ضروری است تا برای بررسی هر یک از اسناد سیاستی ابتدا جایگاه آن را در نظام سیاستگذاری شناسایی کنیم. رویکردهای مختلفی برای تقسیم بندی سطوح سیاستی در حکومت‌ها وجود دارد. دیوید بدنار^۱ در کتاب خود اجزای نظام را به سه گروه دکتترین^۲، اصول^۳ و قوانین^۴ تقسیم می‌نماید (۲). این رویکرد در سیستم نظامی کاربرد داشته و سپس به ادبیات مدیریت راه یافت. همچنین شفریتز و بوریک با سطح بندی مدیریت، اجزای نظام سیاستگذاری را به فلسفه^۵، دکتترین^۶ و سیاست^۷ تقسیم می‌کنند.

فلسفه، روح حاکم بر کل نظام سیاستگذاری را مشخص می‌کند و بعضاً قوانین نانوشته‌ای در خصوص ارزش‌های حاکم بر نظام‌های سیاستگذاری است (۳). نمود عینی فلسفه حاکم بر نظام سیاستگذاری در دکتترین مشهود است. دکتترین بر مبنای فلسفه ترسیم می‌شود و خط مشی کلی نظام را تشکیل می‌دهند و در هر شیوه نامه باید ردپای آن دیده شود. دکتترین از واژه یونانی Doctrina مشتق شده که به معنای تعلیم و درس دادن است. این واژه در اصطلاح سه کاربرد دارد که عبارتند از اعتقاداتی که در یک مکتب فکری جایگاه برجسته‌ای دارند، اصول و قواعدی که در رشته علمی جنبه کاربردی دارند و در معنی خاص آن به معنی آراء علمای علم حقوق

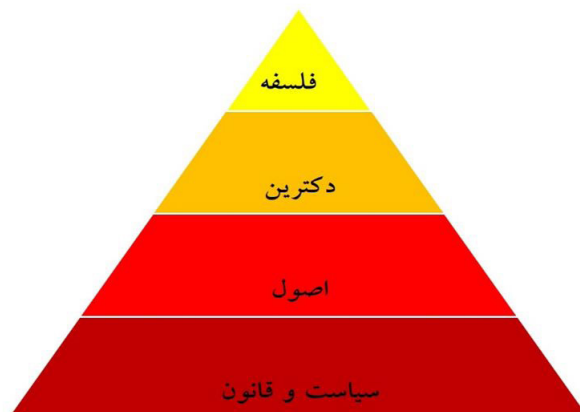
است که یک اندیشه حقوقی را شکل می‌دهد (۳). در کل می‌توان دکتترین را مفاهیم کلی، ثابت و بدون تغییر که کلیات موجودیت یک نظام را تبیین می‌کند، تعریف کرد. براساس دکتترین یک سری اصول مطرح می‌شوند که نقشه راه و مسیر حرکت را تعیین می‌کنند. اصول هم تغییر پذیر نیستند و اگرچه جهت را روشن می‌کنند، ولی شامل اقدامات و رفتارها نبوده و کلی تر هستند (۲). اصول مستقیماً در قوانین منعکس نمی‌شوند، ولیکن کلیه قوانین مبتنی بر اصول تقنین می‌گردد (۴).

سیاست‌ها و قوانین و مقررات پایین‌ترین سطوح و شامل گامها و برنامه‌های کاربردی هستند که مبتنی بر اصول تدوین می‌شوند و اقدامات ما در پاسخ به دکتترین و اصول هستند و در واقع به چگونگی دستیابی به دکتترین و اصول می‌پردازند (۲).

در کشور جمهوری اسلامی ایران نیز همانند سایر کشورها نظام سیاستگذاری تابعی از شرایط سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است (۵) و اسناد سیاستی نیز مطابق با سطح تصمیم‌گیرندگان در این نظام، در سطوح مختلف تدوین می‌شوند. با توجه به نظریاتی که پیشتر اشاره شد و مطابق شکل شماره ۱ می‌توان سلسله مراتب اسناد سیاستی را در نظام سیاستگذاری به ۴ سطح فلسفه، دکتترین، اصول و سیاست تقسیم بندی کرد.

در نظام سیاستگذاری ایران متولیان امر سیاستگذاری در سطوح مختلف مسئولیت طراحی و پیاده‌سازی سیاست‌ها را بر عهده دارند. در این سلسله مراتب مطابق قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، رهبری در بالاترین سطح سیاسی کشور مسئولیت تدوین سیاست‌های کلی کشور را بر عهده دارد (۶). در بهمن ماه ۱۳۹۷ و به مناسبت چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی ایران، رهبر معظم انقلاب با صدور بیانیه گام دوم انقلاب، به بررسی مسیری طی شده طی ۴۰ سال گذشته و ترسیم مسیر آینده کشور پرداخته است (۷).

- 1 David. A Bednar
- 2 Doctrines
- 3 Principles
- 4 Applications
- 5 Philosophy
- 6 Doctrines
- 7 Policy

شکل ۱. سطوح اسناد سیاستی در نظام های سیاستگذاری

جایگاه بیانیه گام دوم انقلاب در بین اسناد بالادستی نظام سلامت، تمامی این اسناد احصا و جایگاه آن ها بر اساس الگوی سطوح سیاستی مورد اشاره در شکل شماره ۱ مشخص شد.

در دومین گام، به منظور تحلیل بیانیه گام دوم انقلاب، محتوای این بیانیه از سوی پانل نخبگان، مورد بررسی قرار گرفت. محتوای بیانیه پس از کدگذاری، طبقه بندی شد. گزاره های الزام آور این سند در قالب گزاره های «باید» و «نباید»، احصا گردید. سپس بر اساس نظر خبرگان، گزاره ها در قالب تعدادی طبقات مفهومی، دسته بندی شد. در فاز سوم با توجه به این که بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی به عنوان برنامه اصلی نظام آموزش عالی سلامت کشور در دست اجرا می باشد، تطبیق بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی با مقوله های اصلی بیانیه گام دوم صورت گرفت.

در ادامه کار، نتایج تحلیل محتوا در گروه آموزش فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران در قالب یک سخنرانی ۲۰ دقیقه ای ارائه شد. حاضرین در این نشست، پس از استماع گزارش نظرات خود را در این خصوص در قالب بازخورد ارائه دادند. نظرات ارائه شده در پانل نخبگان طرح و موارد مورد تأیید پانل اصلاح شد.

حرکت به سمت اجرای بیانیه گام دوم انقلاب

برنامه ریزی برای اجرایی سازی بیانیه گام دوم انقلاب، به عنوان یکی از اسناد بالادستی، مسئولیت تمام نهادهای کشور است. توسعه علمی کشور از جمله مباحثی که در این بیانیه بر آن تاکید شده و لازم است نهادهای متولی دانش در کشور در این راستا حرکت کنند (۷). نظام سلامت یکی از بخش های زیربنایی دولت ها است و در این بخش ارتقای کمی و کیفی نیروی انسانی از جمله شاخص هایی است که دستیابی به آن برای اعتلای سلامت جامعه ضروری است. حوزه آموزش علوم پزشکی در ایران مسئولیت تربیت نیروی انسانی مورد نیاز نظام سلامت در حوزه ارائه خدمات، آموزش و پژوهش را برعهده دارد (۸). لذا برنامه ریزی برای اجرایی سازی بیانیه گام دوم انقلاب در حوزه آموزش علوم پزشکی کشور به عنوان یکی از نهادهای متولی دانش علوم پزشکی آغاز شد.

روش بررسی

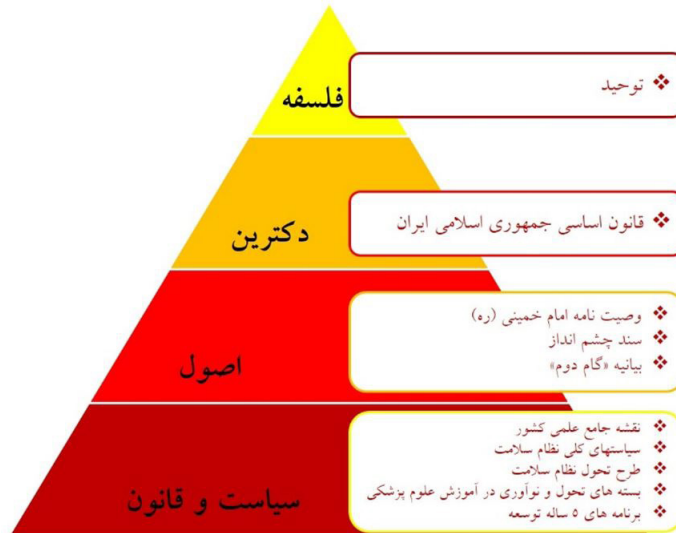
به منظور عملیاتی سازی بیانیه گام دوم در حوزه آموزش علوم پزشکی، یک گروه نخبگان (Expert Panel) متشکل از پنج نفر از صاحب نظران حوزه سیاستگذاری و آموزش پزشکی تشکیل شد. در اولین گام، به منظور تبیین

نتایج

تبیین جایگاه بیانیه گام دوم انقلاب در توالی اسناد سیاستی مرتبط با حوزه آموزش علوم پزشکی

در اولین گام، توالی و جایگاه اسناد بالادستی نظام سلامت مطابق با شکل شماره ۲ مشخص شد. با توجه به روح حاکم بر نظام جمهوری اسلامی ایران و نگاه حاکم بر این نظام، توحید فلسفه اصلی حاکم بر نظام سیاستگذاری جمهوری اسلامی ایران است. بر اساس

این دیدگاه احکام و مقررات فردی و اجتماعی، باید با مصالح این جهانی و هم با مصالح اخروی و ابدی سازگار باشد و تنها خداوند قادر به تشخیص این مصالح بوده و قانون گذاران در یک نظام توحیدی می بایست با مبانی این نظام انتخاب شده و موازین تعیین شده وسط خداوند متعال را با سلسله مراتبی، که ذکر آن در این مجال نمی گنجد، در قانونگذاری بکار ببندند (۹).

شکل ۲. توالی اسناد بالادستی و سیاستی حوزه آموزش علوم پزشکی

توحیدی حاکم بر نظام و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تدوین شده و مسیر کلی حرکت در کشور را روشن می کنند. وصیت نامه امام خمینی (ره) که در سال ۱۳۶۳ قرائت شد (۱۱)، سند چشم انداز ۱۴۰۴ که در تاریخ ۱۳ آبان ۱۳۸۲ توسط رهبر معظم انقلاب به سران قوای سه گانه ابلاغ شد (۱۲) و بیانیه گام دوم انقلاب (۷) از جمله این اسناد هستند که با نگاهی بلندمدت، به تشریح اصول حرکت نظام جمهوری اسلامی ایران می پردازند. همانطور که پیشتر اشاره شد سایر اسناد سیاستی به تشریح گام های دستیابی به اصول ذکر شده می پردازند

قانون اساسی به عنوان یک سند حاکی از اراده عمومی است که کلیات حکومت را مشخص می کند. این سند باید از دوام و استمرار برخوردار باشد تا بتواند ثبات سیاسی و اجتماعی را در جامعه حفظ کند (۱۰). قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به عنوان دکترین جمهوری اسلامی، بر مبنای فلسفه توحیدی تدوین و پس از همه پرسی در سال ۱۳۵۸ به تصویب مجلس خبرگان رسید (۶). پس از تدوین قانون اساسی، اسناد کلان سیاستی توسط رهبر فقید انقلاب، آیت الله موسوی خمینی و مقام معظم رهبری تدوین شد. این اسناد با توجه به روح

و در رده سیاست‌ها جا می‌گیرند. لیکن این سیاست‌ها نیز متناسب با سطح تدوین و تصویب و همچنین با توجه به میزان عملیاتی بودن آن در رده‌های مختلف قرار گرفته و تکمیل‌کننده یکدیگر تا سطح اجرا هستند. از جمله برخی از اسناد بالادستی در سطح سیاست می‌توان به نقشه جامع علمی کشور (۱۳)، سیاست‌های کلی نظام سلامت (۱۴) و برنامه‌های ۵ ساله توسعه (۱۵) اشاره کرد. طرح تحول نظام سلامت از اردیبهشت ۱۳۹۳ با هدف افزایش دسترسی و عدالت در ارائه خدمات سلامت آغاز شد (۱۶). بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی به عنوان گام چهارم طرح تحول نظام سلامت از سال ۱۳۹۴، با هدف ارتقای پاسخگویی آموزش علوم پزشکی به نیازهای سلامت کشور آغاز شد (۱۷). این دو سند سیاستی، مبنای عمل برای ارتقای حوزه آموزش

علوم پزشکی است. در توالی اسناد سیاستی، اسناد سطوح پایین‌تر ابزار اجرای اسناد بالادستی خود هستند، لذا ضروری است تا سیاست‌ها و قوانین به صورت مداوم با توجه به اسناد بالادستی مورد بازبینی قرار گیرند.

احصای گزاره‌های مرتبط با حوزه آموزش علوم پزشکی
در دومین گام، ۱۰۷ گزاره مرتبط با حوزه‌ها و نهادهای علمی از این بیانیه استخراج و این گزاره‌ها در ۱۲ حیطه حاکمیت، دانش، فسادزدایی، اقتصاد، توسعه فرهنگی، اجتماعی، خودباوری و امید، تعاملات بین‌الملل، جوان‌گرایی، مقاومت ملی، دشمن‌زدایی، عدالت طبقه‌بندی شد. میزان فراوانی این گزاره‌ها در حیطه‌های ذکر شده در جدول شماره ۱ آمده است.

جدول ۱. فراوانی گزاره‌های الزام‌آور بیانیه گام دوم در ۱۲ حیطه احصا شده

حیطه	فراوانی گزاره‌ها
حاکمیت	۱۵
دانش	۱۲
فسادزدایی	۶
تعاملات بین‌الملل	۵
جوان‌گرایی	۷
دشمن‌شناسی	۳
مقاومت ملی	۵
خودباوری و امید	۱۰
اجتماعی	۳
توسعه فرهنگی	۱۳
اقتصاد	۱۹
عدالت	۹

- عدالت در دسترسی و رفع محرومیت
- تطبیق بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی با اصول بیانیه گام دوم انقلاب
- بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی در قالب ۱۱ محور اصلی طراحی گردیده که هر یک، یکی از ابعاد ارتقای نظام آموزش عالی سلامت را دنبال می کنند. این محورها عبارتند از:
- آینده نگاری و مرجعیت علمی در آموزش پزشکی
- حرکت به سوی دانشگاه های نسل سوم
- آموزش پاسخگو و عدالت محور
- توسعه راهبردی، هدفمند و ماموریت گرای برنامه های آموزش عالی سلامت
- آمایش سرزمینی، ماموریت گرای، تمرکززدایی و ارتقای توانمندی دانشگاهها
- اعتلای اخلاق حرفه ای
- بین المللی سازی آموزش علوم پزشکی
- توسعه آموزش مجازی در علوم پزشکی
- ارتقاء نظام ارزیابی و آزمون های علوم پزشکی
- اعتباربخشی موسسات و بیمارستانهای آموزشی
- توسعه و ارتقای زیرساخت های آموزش علوم پزشکی (۱۸)
- در این مرحله با استفاده از پانل نخبگان بسته های متناظر با هر یک از ۳ اصل بیانیه شامل نیل به مرجعیت علمی و ارتقای عزت ملی، علم نافع و در خدمت نیاز جامعه و عدالت در دسترسی و رفع محرومیت مشخص شد. شکل شماره ۳ تناظر بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی را با این ۳ اصل نشان می دهد.

- از ۱۰۷ گزاره احصا شده ۴۴ گزاره مرتبط با نظام سلامت، از جمله آموزش، پژوهش و ارائه خدمات سلامت است و از این گزاره ها، ۱۴ گزاره زیر به صورت مستقیم به مقوله دانش و فناوری اشاره دارند:
- مطالعه و مقایسه دستاوردهای انقلاب با مدتهای مشابه در انقلابهای بزرگ
- اتکا به توانایی داخلی
- تبدیل علم و فناوری به موتور پیشران کشور
- سنگین کردن کفه عدالت در تقسیم امکانات عمومی کشور
- پیشرفت در علم
- تأثیر اساسی در منطقه
- نیل به رتبه های بالا در دانشها و فناوری های مهم
- تبدیل ایران به الگوی کامل نظام پیشرفته اسلامی
- جوشاندن چشمه دانش در میان خود در کشور
- عبور از مرزهای کنونی دانش در مهمترین رشته ها و دست یابی به قله ها
- ادامه شتاب تولید علم با شدت بالا
- در پیش گرفتن راه توسعه دانش با احساس مسئولیت بیشتر و همچون یک جهاد توسط جوانان
- ناکام سازی دشمن بدخواه و کینه توز با جهاد علمی
- دانش بنیان شدن اقتصاد کشور
- در نهایت به منظور تخلص اصول پیش روی حوزه آموزش علوم پزشکی کشور در این بیانیه، مطابق نظر پانل خبرگان سه مقوله اصلی زیر از این گزاره ها منتج شد:
- نیل به مرجعیت علمی و ارتقای عزت ملی
- علم نافع و در خدمت نیاز جامعه

شکل ۳. تناظر بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی با اصول بیانیه گام دوم انقلاب

بحث و نتیجه گیری

بیانیه گام دوم انقلاب به مناسب چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران توسط مقام معظم رهبری ابلاغ شد. این بیانیه به پشتوانه فلسفه توحیدی انقلاب اسلامی و بر مبنای دکترین قانون اساسی جمهوری اسلامی، ضمن بیان شرایط فعلی کشور، با نگاهی بلندمدت مسیر حرکت کشور را در ۴۰ سال دوم انقلاب اسلامی مشخص می نماید. از جمله مقوله های مهمی که در این بیانیه بر آن تاکید شده، توسعه علم و فناوری است (۷). برنامه ریزی برای اجرایی سازی این بیانیه در حوزه آموزش علوم پزشکی کشور به عنوان نهاد متولی تربیت نیروی انسانی نظام سلامت و دست اندرکاران علم و فناوری کشور از جمله مهمترین اقدامات نیازمند برنامه ریزی و سیاستگذاری است.

با توجه به نتایج بررسیها و مطالعات صورت گرفته از سوی مولفان، به نظر می رسد که این بیانیه باید در زمره اصول سیاستی کشور طبقه بندی شود. این اصول با نگاهی بلندمدت جهت گیری حرکت ارکان مختلف کشور را مشخص می نمایند. بدیهی است تدوین ترجمان بیانیه در تمامی حوزه های کشور در قالب برنامه های راهبردی و عملیاتی یکی از ضروریات برای اجرای آن می باشد. همچنین ضروری است اسناد سیاستی و قوانین جاری و جدید نهادهای کشور با این اصول منطبق شود؛ کما این که انطباق بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی با اصول استخراج شده از این بیانیه نمونه ای از این اقدام بود که ذکر شد.

با توجه به مسیری که این بیانیه برای ۴۰ سال آتی پیش روی نهادهای کشور قرار داده، بدیهی است سیاست ها و

برنامه های کلی کشور مانند نقشه جامع علمی کشور، برنامه های پنج ساله توسعه و ... نیز می بایست در بلندمدت مورد بازنگری قرار گیرد. در این راستا ضروری است تا با تدبیر ساختارهای لازم، نقشه حرکت ایران ۱۴۴۴، به عنوان دوره چهل ساله دوم پس از تحقق سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴، مبتنی بر اصول گام دوم انقلاب ترسیم گردد.

تقدیر و تشکر

نویسندگان این مقاله مراتب قدردانی خود را از اعضای محترم شورای مدیران حوزه معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اعضای گروه آموزش فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران بابت همکاری و ارائه بازخوردهای موثر ابراز می دارند.

1. Ashtarian k. Considerations about the general policies and policy recommendations for the policy system in Iran. *policy*. 2010;13.
2. Bednar DA. *Act in doctrine: Deseret Book Company*; 2014.
3. Khosro Panah A, Yazdanifar, Salehe. The jurisprudence management system and the planning process. *Culture strategy*. 2016;36.
4. Bolanjhe JM, Alireza). General principles of rights Faculty of Law and Political Science of Tehran University. 1997;36.
5. Attar s, Khaje Naeini, Ali. Investigating and analyzing the factors affecting the ineffectiveness of the policy system in Iran. *Public Policy Making*. 2015;1(1).
6. Iran constitution.
7. Khamenei SA. Strategic statement of the Iran's leader in the 40th anniversary of the Islamic Revolution of Iran. 2019.
8. Kheiry Z, et al. Designing An Intersectoral Collaboration Model for Implementing Spatial Planning policy of Medical Higher Education in Iran, Study Protocol. *Teb va Tazkiye*. 2018;27(2).
9. Dorudi M. The hierarchy of legislation in the Islamic administrative system, with emphasis on the constitution of the Islamic Republic of Iran. *Islam and Management Researches*. 2011;1(1).
10. Habibzade T, Nikoo Goftar Safa, Hamidreza. References for the interpretation of the Constitution in Iran and the United States. *Islamic Sciences and Law*. 1999;40(27).
11. Khomeini R. Imam Khomeini's Will. 1989.
12. Khamenei SA. The Vision of the Islamic Republic of Iran up to 2025. In: Office IsL, editor. 2003.
13. Scientific Map of Iran. In: Revolution IsHCoC, editor. Thran, Iran Iran's High Council of Cultural Revolution; 2011.
14. Khamenei SA. General policies of the health system of Iran. In: Office IsL, editor. 2014.
15. 6th Economic, Social and Cultural Development plan of Iran. In: iran Po, editor. 2018.
16. Peikanpour M, Esmaeli , Sajjad, Yousefi, Nazila, Aryaeinezhad, Ahmad, Rasekh, Hamidreza A review of achievements and challenges of Iran's health transformation plan Payesh. 2018;17(5).
17. Larijani b ea. Analysis of Iran's National Medical Education Evolution and Innovation Plan using the Michelle and Scott's model of policymaking. *Journal of Advances in Medical Education & Professionalism*. 2019;7(1).
18. Pourabbasi A, et al. Survey of the Faculty Members' knowledge about the Reform and Innovation Policies in the Medical Education and their viewpoints about the Strengths and Weaknesses of these Policies. *Teb va Tazkiye*. 2019;27(4).

Explaining the Position of the “Second Step of the Revolution” Statement Among upper documents of the Islamic Republic of Iran and the Implementation of its Concepts in the Medical Education System

Ata Pourabbasi¹, Seyed Hasan EmamiRazavi², Zahra Kheiry³,
Solmaz Sadat Naghvai Alhosseini⁴, Bagher Larijani^{5*}

Abstract

Background and objective: Upper documents of Iran are categorized in one of four levels of philosophy, doctrine, principles and policies, according to the level of policy making system. The “Second Step of the Revolution” Statement was issued by Iran’s Supreme Leader. This article, reviewing the status of this statement in the Upper documents of Iran and provides a model for its implementation in Iran’s medical education system.

Methods and Materials: first phase: the expert panel was formed and the list of upper policy documents of Iran was prepared. Second phase: the content of the statement was analyzed and its imperative propositions in the higher education system were extracted. Third phase: adaptation of the packages of reform and innovation of medical education with the main categories of “second Step of the revolution” statement took place.

Data were collected using a researcher-made questionnaire containing 75 questions. The face and content validity of the tool was confirmed by the experts, and its reliability and Cronbach’s alpha with more than 0.7 were corroborated, too. Exploratory and confirmatory factor analysis tests were used for data analysis.

Results: 107 propositions were extracted from the statement and 14 propositions related to the higher education system were extracted. Finally, three categories related to education, including the achievement of scientific hegemony and the promotion of national dignity, advantageous and community-based science and justice in access to services and eliminating poverty were extracted from the contents of the statement and the packages of reform and innovation matched with these categories.

Conclusion: According to the results this statement should be classified as the country’s policy principles. Given the direction that this statement has been made to the country, it is clear that the current and new policies and laws of the country should be drafted and reviewed in accordance with this statement.

Keywords: Second Step of the Revolution Statement, Medical Education, Policy Making, Policy Implementation

1. Assistant Prof., Endocrinology and Metabolism Research Center, Endocrinology and Metabolism Clinical Sciences Institute, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. Email: atapoura@gmail.com
2. Prof, Department of Surgery, Brain and spinal injury repair research center (BASIR), Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. Email: shemamirazavi@gmail.com
3. PhD Candidate in Public Administration, Public Decision and Policy Making, Innovation Center, Endocrinology and Metabolism Clinical Sciences Institute, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. Email: elham.kheiry@gmail.com
4. MS in business management, Innovation Center, Endocrinology and Metabolism Clinical Sciences Institute, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. Email: solmaz.naghavi@gmail.com
- 5*. Prof, Endocrinology & Metabolism Research Center, Endocrinology and Metabolism Clinical Sciences Institute, Tehran University of Medical Sciences. Email: larijanib@tums.ac.ir